

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Майстер європейської новели

До 175-річчя від дня народження

Гі де Мопассана

Бібліографічний показчик

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Майстер європейської новели

До 175-річчя від дня народження

Гі де Мопассана

Бібліографічний покажчик

Славутич 2025

Даний бібліографічний покажчик підготовлено відділом довідково-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене 175-річчю від дня народження Гі де Мопассана – французького письменника, якого вважають натуралістом і декадентом, відомого переважно завдяки своїм новелам.

Посібник містить біографію, публікації про його твори, видання та статті про життя і творчість, розробки уроків та інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л. І., Соловйова Л. О.

Відповідальний
за випуск:

Портная Н. В.

*«Я з'явився в літературному житті,
як метеор, і зникну, як блискавка»*
Мопассан

Гі де Мопассан – французький письменник. Один із найвидатніших представників французького реалізму, автор понад 300 новел, шести романів і численних нарисів, який назавжди змінив уявлення про коротку прозу. Його творчість стала класикою світової літератури, а сам він – символом глибокого психологізму та тонкого соціального аналізу.

Народився Гі де Мопассан 5 серпня 1850 року в Нормандії, в аристократичній, але незаможній родині. Батьки розлучилися, коли хлопчику було 11 років. Основну роль у його вихованні відіграла мати, яка любила літературу і дружила з відомим письменником Гюставом Флобером. Саме Флобер став наставником Мопассана і ввів його в літературне коло Парижа.

У 13 років він почав навчатися в духовній семінарії, але через свій активний характер Мопассан не зміг там вчитися і постійно втікав. В ці ж роки проявляється його письменницький талант.

Вже з дитинства маленький Гі захоплювався неповторною красою природи Франції, любив морське узбережжя, складав поезії та невеликі історії, які стали першими кроками у його літературній діяльності.

У 16 років він починає вчитися у престижному ліцеї, а після нього, в 20 років, вступає на навчання юриспруденції, але й через війни не встигає його закінчити і воює у франко-пруській війні простим рядовим.

Цей досвід глибоко вплинув на його світогляд і знайшов відображення в багатьох творах.

Справжній успіх прийшов до письменника у 1880 році з публікацією новели «Пампушка», в якій він з блискучою іронією та співчуттям змалював долю повії-патріотки. Цей твір

презентував на зборах «Вечори Медану», які організував Еміль Золя. Після цього Мопассан став визнаним майстром короткої прози. У 1881-му році він опублікував свою першу збірку новел «Дім Тельє», яка перевидавалася дванадцять разів протягом двох років.

Практично всі свої твори Мопассан написав у період 1880-1890 років. Найзнаменитіші з них «Життя» і «Любий друг», які визнані одними з кращих в французькій літературі.

Його стиль – лаконічний, чіткий, без зайвих прикрас – став новим еталоном новели. Він умів у кількох сторінках розкрити глибину людських характерів, абсурдність суспільних норм і трагізм звичайного життя.

Незважаючи на песимізм багатьох сюжетів, його герої завжди залишаються живими, справжніми, емоційно переконливими.

Мопассан був життєлюбом і мав репутацію людини, яка цінувала насолоди. Однак його підкошене здоров'я та надмірна праця призвели до нервового виснаження і психічного розладу. У 1892 році він намагався покінчити з життям, після чого був поміщений до психіатричної лікарні, де і помер 6 липня 1893 року.

Гі де Мопассан залишив по собі літературний спадок, що не втрачає актуальності й сьогодні. Його твори вивчають у школах і університетах по всьому світу. Мопассан – майстер короткої новели, проникливий психолог і сатирик. Його твори часто показують жорстокість буденного життя, соціальну нерівність, лицемірство буржуазії, але водночас вони сповнені глибокого гуманізму.

Творча спадщина письменника

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 12-ти т. Т. 1 / Ги де Мопассан. – М.: Пересвет, 1992. – 320 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 12-ти т. Т. 2 / Ги де Мопассан. – М.: Пересвет, 1993. – 350 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 1 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1994. – 320 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 2 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1995. – 430 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 3 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1994. – 416 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 4 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1995. – 384 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 5 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1995. – 399 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 6 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1995. – 349 с.

Мопассан Ги де. Собрание сочинений в 7-ми т. Т. 7 / Ги де Мопассан. – Донецк: Донеччина, 1995. – 366 с.

Мопассан Ги де. Жизнь. Милый друг / Ги де Мопассан; пер. с франц. – К.: МП «Феникс», 1992. – 528 с.

Мопассан Гі де. Любий друг: роман / Гі де Мопассан; пер. з франц. В. Підмогильний. – К.: Основи, 1999. – 407 с.

Мопассан Гі де. Любий друг: роман, новели / Гі де Мопассан; пер. з франц. – Харків: Фоліо, 2004. – 351 с. – (Бібліотека світової літератури).

Мопассан Ги де. Менуэт / Ги де Мопассан; пер. А. Фёдорова // Искусство и художник в зарубежной новелле

XIX века / сост. И. Ковалёва. – Л.: Изд. Ленингр. ун-та, 1985. – С. 229-232.

Мопассан Ги де. Милый друг: роман / Ги де Мопассан; пер. с франц. – Харьков: Клуб Семейного Досуга, 2006. – 384 с.

Мопассан Ги де. Милый друг: роман; Туан; рассказы / Ги де Мопассан; пер. с франц. – М: Питига, 1993. – 382 с.

Мопассан Ги де. Орля: Роман / Ги де Мопассан; пер. с франц. – М: Политиздат, 1991. – 127 с.

Мопассан Гі де. Пампушка / Гі де Мопассан; пер. Р. Терещенко // Зарубіжна література XIX століття. Хрестоматія: Навч. посібник для 10 кл. загальноосвіт. шк. / упорядник, автор вступ. статей та дидакт. матеріалу О. В. Пронкевич. – К.: Педагогічна преса, 1998. – С. 229-265.

Мопассан Ги де. Пышка. Милый друг / Ги де Мопассан; пер. с франц. – М: Искусство, 1993. – 336 с. – (Литература – Экран).

Мопассан Ги де. Сильна как смерть. Наше сердце. Рассказы / Ги де Мопассан; пер. с франц., сост. и вступ. статья Н. Михальской. – М: Правда, 1990. – 480 с.

Про життя і творчість

Васильева Е. К. Ги де Мопассан / Е. К. Васильева, Ю. С. Пернатъев // 100 знаменитых писателей. – Харьков: Фолио, 2006. – С. 263-267. – (100 знаменитых).

Гойденко О. Загадкове листування Гі де Мопассана / Ольга Гойденко // Порадниця. – 2021. – 5 серпня. – С. 16.

Горбунов А. М. Ги де Мопассан / А. М. Горбунов // Панорама веков: Зарубежная художественная проза от возникновения до XX века: Популярная библиографическая энциклопедия. – М.: Кн. палата, 1991. – С. 431-435.

Градовський А. В. Сповідь двох жураїв. «Любий друг» Мопассана, «Місто» В. Підмогильного / А. В. Градовський // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1999. – № 3. – С. 16-19.

Градовський А. В. Хто з вас без гріха: деякі аспекти вивчення новели Мопассана «Пампушка» / А. В. Градовський // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1997. – № 6. – С. 22.

Давиденко Г. Й. Гі де Мопассан – представник критичного реалізму / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка // Історія зарубіжної літератури ХІХ-початку ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри., 2007. – С. 205-214.

Давиденко Г. Й. Динамізм оповіді та психологізм у зображенні персонажів у новелі Гі де Мопассана «Пампушка» / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка // Історія зарубіжної літератури ХІХ-початку ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. – С. 259-263.

Дорош Є. Учень Флобера, жінконенависник і геній новели: До 170-річчя з дня народження Гі де Мопассана / Є. Дорош // Пенсійний кур'єр. – 2020. – 31 липня. – С. 11.

Кірнозе З. Мопассан Гі де / З. Кірнозе // Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник. У 2-х т. Т. 2: Л-Я / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2006. – С. 213-219.

Крылова Е. Непокоренная вершина Ги де Мопассана / Екатерина Крылова // События недели: итоги и факты. – 2022. – 13-19 сентября. – С. 16.

Лану А. Мопассан / А. Лану; пер. с фр. Э. Лазебниковой. – М.: МОСТЭПиК, 1992. – 378 с.

Мопассан Гі де // Зарубіжна література ХІХ століття. Хрестоматія: Навч. посібник для 10 кл. загальноосвіт. шк. / упорядник, автор вступ. статей та дидакт. матеріалу О. В. Пронкевич. – К.: Педагогічна преса, 1998. – С. 227-229.

Мопассан Ги де // История зарубежной литературы XX века. 1871-1917: Учебник для студентов пед. институтов по спец. № 2101 «Рус. яз. и лит.» / В. Н. Богословский, З. Т. Гражданская, С. Д. Артомонов и др.; под ред. В. Н. Богословского, З. Т. Гражданской. – М.: Просвещение, 1989. – С. 57-76.

Мопассан Ги де // 500 знаменитых людей планеты / худож.-оформитель Л. Д. Киркач-Осипова. – Харьков: Фолио, 2005. – С. 516-518.

Мопассан Гі де. Наше серце // Любов славетних письменників у листах і в житті: Збірник художньо-документальних нарисів / автор-упорядник В. Кирилюк. – К.: Криниця, 2008. – С. 292-301. – (Серія «Серця скоряються кохання»).

Мопассан Гі де та Ерміна Леконт дю Нуї. Дивлячись, як проходить життя // Публіка. – 2025. – 29 липня-4 серпня – С. 16.

Рада І. М. «Люблю цей край...», або Нормандія Мопассана і французьке малярство: вивчення творчості письменника за допомогою образотворчого мистецтва. 10 клас / І. М. Рада // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1998. – № 5. – С. 22-25.

Файн С. Ги де Мопассан / С. Файн // Энциклопедия для детей. Том 5. Всемирная литература. Ч. 2. XIX и XX века / глав. ред. В. А. Володин. – М.: Аванта+, 2001. – С. 177-181.

Шахова К. О. Мопассан Гі де / К. О. Шахова // Українська Літературна Енциклопедія. В 5-ти т. Т. 3: К-Н. – К.: «Укр. енциклопедія» ім. М. П.Бажана, 1995. – С. 413.

«Я влетів у літературу, мов метеор...»: До 165-річчя від дня народження Гі де Мопассана // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2015. – № 3. – С. 33-41.

Розробки уроків на допомогу вчителю

Братко В. О. Учні – співтворці уроку: Два уроки до вивчення творчості Гі де Мопассана / В. О. Братко // Всесвітня література в середніх навч. закладах України. – 1997. – № 12. – С. 30-34.

Градовський А. В. Листи незнайомки: Урок-літературний театр за листами Гі де Мопассана й української художниці Марії Башкирцевої. 10 клас / А. В. Градовський // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1998. – № 2. – С. 17-18.

Дремлюга М. М. «Та, що вбиває все живе, несе голод і смерть...»: Мопассан. Новели: Урок в 10 класі / М. М. Дремлюга // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1999. – № 9. – С. 21-25.

Кривцова Т. В. Наповнений гріхами диліжанс: Урок-міркування по вивченню новели Гі де Мопассана «Пампушка». 10 клас / Т. В. Кривцова // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1997. – № 8. – С. 27-29.

Рудаківська С. В. Мопассан у колі сучасників: Літературна світлиця. 10 клас / С. В. Рудаківська // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1998. – № 1. – С. 17-19.

Рудаківська С. В. Твір як символ і водночас точне зображення дійсності: Урок-семінар з вивчення новелістики Гі де Мопассана в 10-му класі / С. В. Рудаківська // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1998. – № 10. – С. 25-28.

Інтернет-ресурси

Гі де Мопассан [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енциклопедія. – Електр. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%96_%D0%B4%D0%B5_%D0%9C%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%81%D1%81%D0%B0%D0%BD. – Назва з екрану. – Дата останньої правки 15.04.2025. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – біографія [Електронний ресурс] // УкрЛіб: Бібліотека Української Літератури. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printit.php?tid=5781>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – видатний новеліст – реферат [Електронний ресурс] // УкрЛіб: Бібліотека Української Літератури. – Електр. дані. – Режим доступу: https://www.ukrlib.com.ua/referats-zl/printit.php?tid=7782#google_vignette. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – біографія (коротко) [Електронний ресурс] // Dovidka.biz.ua: Довідник цікавих фактів та корисних знань – Електр. дані. – Режим доступу: <https://dovidka.biz.ua/qi-de-mopassan-korotka-biografiya/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – 170 років з дня народження «батька» новели [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/5305>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – Бесіда з позакласного читання за твором Гі де Мопассана «Пампушка» [Електронний ресурс] // Віртуальна читальня Зарубіжної літератури для студентів, вчителів, учнів та батьків. – Електр. дані. – Режим доступу:

https://zarlit.com/lesson/10klas_1/15.html. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан – [Електронний ресурс] // Видавництво Старого Лева. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://starylev.com.ua/old-lion/author/qi-de-mopassan?srsId=AfmBOooNg1eCRIFSK35ddoEpQOSL2mOQadMDjawVfUYHEBR46eYa6AJ4>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Гі де Мопассан. Французький письменник [Електронний ресурс] // Youtube; Encyclopedia Channel. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5ihhvTtiRtI>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.07.2025).

Зміст

Біографія письменника.....	3
Творча спадщина.....	5
Про життя і творчість.....	6
Розробки уроків на допомогу вчителю.....	9
Інтернет-ресурси.....	10